

Lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevat säännökset

1. Soveltamisala

Perusopetuslakiin (628/1998) on lisätty lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa koskeva 8 a luku (1136/2003). Säännökset tulevat voimaan 1.8.2004. Muista perusopetuslain säännöksistä aamu- ja iltapäivätoimintaan sovelletaan 40, 41 ja 43 §:ää sekä 44 §:n 2 ja 3 momenttia. Näissä pykälissä säädetään salassapidosta, tietojensaantioikeudesta, rahoituksesta sekä eräistä maksujen perimistä koskevista asioista.

Perusopetuslain 8 a luvun säännöksiä sovelletaan perusopetuksen 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta perusopetuslain 17 §:n 2 momentissa tarkoitetuille erityisopetukseen otetuille tai siirretyille oppilaille järjestettävään aamu- ja iltapäivätoimintaan. Jos kunta järjestää laissa tarkoitettua aamu- ja iltapäivätoimintaa, se saa toimintaan valtionosuutta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998, muut.1137/2003) mukaisesti. Kunta päättää, missä laajuudessa se toimintaa tarjoaa. Valtionosuuden saamisen edellytyksenä on, että toimintaa järjestetään kaikille edellä mainituille lapsiryhmille.

2. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet ja perusteet

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Lisäksi aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee tarjota lapsille monipuoliset mahdollisuudet osallistua ohjattuun ja virkistävään toimintaan sekä mahdollistaa lepo rauhallisessa ympäristössä, ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilön valvonnassa.

Toiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa koulun jälkeen ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ja helpottamaan perheen ja työelämän yhteensovittamista.

Toiminnan sisällössä on erityisesti kiinnitettävä huomiota leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Sisältö voi liittyä erilaisiin tavoitteellisiin harrastuksiin ja muuhun kehitystä tukevaan toimintaan kuten liikuntaan, käden taitoihin, kielelliseen ja kuvalliseen ilmaisuun, musiikkiin ja arkiaskareisiin. Sisältöön voi kuulua myös erilaisia tiedollisia aihepiirejä. Toiminnassa voidaan varata tarvittaessa aikaa myös koulutyöhön liittyvien tehtävien tekemiseen. Koulun kerhotoiminta ja taiteen perusopetus voivat olla osa lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Opetushallitus on päättänyt 27.2.2004 aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteista. Perusteet ovat tämän kirjeen liitteenä ja ne ovat luettavissa myös Opetushallituksen tietopalvelusta (<http://www.oph.fi/ops/apip>).

3. Toiminnan laajuus

Valtionosuuteen oikeuttavaa lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa tulee tarjota 570 tuntia koulun työvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella. Jos toimintaa järjestetään koulun työpäivinä, sitä on keskimäärin 3 tuntia päivässä. Tuntimäärä voi vaihdella päivittäin. Jos toimintaa järjestetään enemmän kuin 570 tuntia, ylimenevät tunnit eivät ole valtionosuuteen oikeuttavia. Toimintaa voidaan tarjota ja järjestää joko aamu- tai iltapäivätoimintana tai molempina.

Toimintaa voidaan järjestää koulun työvuoden aikana arkipäivisin pääsääntöisesti kello 7.00–17.00 välisenä aikana. Tarkoituksenmukaista on ajoittaa lasten aamu- ja iltapäivätoiminta sellaiseen ajankohtaan, että se auttaa lasten koulunkäynnin, vanhempien työelämän ja perheiden vapaa-ajan yhteensovittamisessa. Säännökset mahdollistavat toiminnan järjestämisen myös keskellä koulupäivää.

Lukuvuoden koulutyö päätetään 22 viikon viimeisenä arkipäivänä. Opetuksen järjestäjä päättää siitä milloin opetus alkaa kesäloman jälkeen ja miten muut lomat ajoitetaan koulun työvuoden aikana. Aamu- ja iltapäivätoimintaa voidaan järjestää paitsi koulupäivinä niin myös koulun työvuoden sisällä olevina loma-aikoina, kuten syysloman, joululoman ja hiihtoloman aikana. Sen sijaan koulun kesäloman aika ei kuulu valtionosuuteen oikeuttavan toiminnan piiriin. Kesällä järjestettävään toimintaan on kuitenkin mahdollisuus saada valtionapua esimerkiksi nuoriso- ja liikuntatoimen järjestöavustusten kautta.

4. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen

Kunta voi järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa taikka hankkia palvelut muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta. Kunta voi myös käyttää edellä mainittuja toiminnan järjestämistapoja samanaikaisesti. Julkisia palvelujen tuottajia ovat kunnat, kuntayhtymät ja seurakunnat. Yksityisiä palvelujen tuottajia ovat esimerkiksi järjestöt, yhdistykset, yhtiöt ja muut palvelujen tuottajat.

Kunta voi hankkia palvelut myös antamalla tähän tarkoitukseen *ns. kohdennettua avustusta* palvelujen tuottajalle. Koska kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään lain mukaisesti, on kunnan ja toiminnan järjestäjän välillä syytä sopia toimintaan liittyvistä vastuista ja velvollisuuksista, hankkivat kunta palvelut sitten ostopalveluna tai avustamalla toiminnan järjestäjää. *Sopimuksessa* on tarpeellista määritellä esimerkiksi tuotettavien palvelujen sisältö ja laajuus, toimintaan hakemisen tapa, osallistuvien lasten valitsemisen perusteet, toiminta-ajat, järjestämipaikat, lapsiryhmien koko, yhteistyö aamu- ja iltapäivätoiminnan eri toimijoiden välillä, toiminnan arvioinnin tapa sekä tarpeelliset henkilöstöasiat.

Jos kunta hankkii aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluja *ostopalveluna*, sen tulee noudattaa julkisista hankinnoista annettua lakia (1505/1992). Hankinnalla tarkoitetaan tavaroiden ja palvelujen ostamista, vuokraamista tai siihen rinnastettavaa toimintaa sekä urakalla teettämistä. Pyydettyessä tarjoustä aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä kuntien tulisi huolehtia siitä, että tarjouksessa määritellään tarjoukseen sisällytettävän aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet ja sisällöt, laajuus sekä muut toiminnan lain mukaisen järjestämisen näkökulmasta keskeiset seikat.

Hankinta voidaan suorittaa käyttäen joko avointa tai rajoitettua menettelyä. *Avoim menettely* tarkoittaa sitä, että tarjouspyyntö julkaistaan samoin kuin muut kunnalliset ilmoitukset. *Rajoitettu hankinta* merkitsee sitä, että tarjouspyyntö lähetetään vähintään viidelle aamu- ja iltapäivätoiminnan toimijalle. Jos tällaisia toimijoita ei ole riittävästi, riittää pienempikin tarjoajien määrä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan hankinnoista päätettäessä tärkeitä periaatteita ovat tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu sekä avoimuus. Olennaista on hankinnan kokonaistaloudellinen edullisuus, johon aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta kuuluvat hinnan lisäksi erityisesti palvelun laatu ja tarjouksen tekijän edellytykset ja luotettavuus palvelujen tuottamiseen.

Lainsäädäntöön ei sisälly määräyksiä aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikasta. Koulu on usein luonteva paikka aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen. Toimintaan soveltuva paikka voidaan päättää paikallisesti ottaen huomioon lasten, perheiden ja toiminnan järjestäjien tarpeet.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettäessä tulee ottaa huomioon eri kieliryhmien tarpeet (POL 48 b § 2 mom.). Kuntalain 50 §:n mukaan kaksikielisen kunnan hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset siitä, miten kunnassa annetaan palvelut samanlaisin perustein eri kieliryhmiin kuuluville asukkaille.

Opetustoimen lainsäädäntöön ei sisälly säännöksiä aamu- ja iltapäivätoiminnan hallinnollisesta sijoittamisesta kunnassa. Kunta päättää johtosäännössä, minkä hallintokunnan alaisuuteen toiminta sijoitetaan kuntalain (365/1995) säännösten mukaisesti. Johtosäännössä on myös syytä määrätä minkä viranhaltijan tai toimielimen päätösvaltaan kuuluu esimerkiksi toiminnan järjestäminen ja koordinointi, ostopalvelusopimusten tekeminen, avustuksista päättäminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen, päätös lapsen ottamisesta aamu- ja iltapäivätoimintaan, osallistumismaksun alentaminen tai perimättä jättäminen ja toiminnan arviointi.

5. Toimintasuunnitelma

Kunnan tulee hyväksyä tässä laissa tarkoitettua aamu- ja iltapäivätoimintaa varten toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelman tarkoituksena on selkeyttää aamu- ja iltapäivätoiminnan paikallista järjestämistä ja kehittämistä sekä lisätä toiminnan suunnitelmallisuutta ja pitkäjänteisyyttä.

Opetushallitus on suositellut aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa toimintasuunnitelmaan sisällytettäväksi muun muassa seuraavia asioita: toiminnan tavoitteet ja laajuus, toiminnan järjestämisen periaatteet, toiminnan koordinointi, yhteistyö eri hallintokuntien kanssa, yhteistyö toiminnan järjestäjien ja toteuttajien kanssa, yhteistyö kotien kanssa, yhteistyö koulun kanssa, toimintaan hakeminen ja valintaperusteet, sisällölliset painotukset, toiminta-aika ja arviointi.

Lainsäädännössä ei ole määräyksiä lapsiryhmien koosta, mutta tästä voidaan päättää paikallisesti esimerkiksi toimintasuunnitelmassa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan arvioinnin tarkoituksena on turvata perusopetuslain 48 a §:n mukaisten tavoitteiden toteutuminen ja tukea aamu- ja iltapäivätoiminnan kehittämistä.

Tämä merkitsee sitä, että kunnan tulee arvioida antamaansa tai hankkimaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Opetusministeriö seuraa ja arvioi lainsäädännön voimaantulosta alkaen muun muassa aamu- ja iltapäivätoiminnan palvelujen laatua, monipuolisuutta, toiminnan kustannuksia sekä vaikutuksia lasten tasa-arvoon.

6. Aamu- ja iltapäivätoimintaan hakeminen ja ottaminen

Kunnan tulee etukäteen ilmoittaa aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, toiminnan alkamis- ja päättymisajankohdasta sekä siitä, miten sen järjestämään tai hankkimaan aamu- ja iltapäivätoimintaan haetaan. Kunta voi tiedottaa toiminnasta esimerkiksi koteihin lähetettävällä tiedotteella, kouluun ilmoittautumisen yhteydessä ja julkaisemalla tiedotteita muiden kunnallisten ilmoitusten tapaan.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan tulee hakea kunnan edellyttämällä tavalla siinä kunnassa, missä toimintaan hakeutuva lapsi on perusopetuksessa. Tämä merkitsee, että myös kunnan alueella sijaitsevien yksityisten koulujen ja valtion koulujen perusopetusta saavat oppilaat voivat hakeutua aamu- ja iltapäivätoimintaan koulun sijaintikunnassa. Tiedottamisesta on huolehdittava asianmukaisesti näidenkin oppilaiden huoltajille.

Kunnan tulisi tehdä lopullinen päätös lapsen ottamisesta aamu- ja iltapäivätoimintaan. Näin varmistetaan yhdenvertaisten valintaperusteiden soveltaminen valittaessa lapsia aamu- ja iltapäivätoimintaan. Mahdollinen muutoksenhaku tehdään kuntalain mukaisesti kunnan toimielimen tai viranhaltijan päätöksestä.

Otettaessa lapsia aamu- ja iltapäivätoimintaan tulee heihin sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Jos toimintaan hakee enemmän lapsia kuin on paikkoja voidaan valintaperusteena käyttää esimerkiksi ilmoittautumisjärjestystä ja arvontaa. Jos aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvilla lapsilla, joilla on perusopetuslain mukainen oikeus koulumatkaetuun, ei järjestetä kuljetusta aamu- tai iltapäivätoimintaan tai sieltä pois, on asiasta syytä tiedottaa huoltajille toimintaan hakemisen yhteydessä.

7. Toimintaan osallistuvan lapsen oikeudet

Toimintaa osallistuminen on lapselle vapaaehtoista. Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvalla lapsella on tarjottava välipala. Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvalla lapsella on oikeus turvalliseen toimintaympäristöön. Tilojen ja välineiden tulee olla turvallisia. Säännös velvoittaa kunnat myös huolehtimaan siitä, etteivät toimintaan osallistuvat lapset joudu väkivallan tai kiusaamisen kohteiksi.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa sattuneen tapaturman hoito on lapselle maksuton. Kunta voi ottaa toimintaan osallistuvilla lapsilla vakuutuksen, laajentaa nykyisiä vakuutuksia tai korvata yksittäisen tapaturman hoidon erikseen.

Niillä aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvilla lapsilla, joilla on perusopetuslain mukainen oikeus koulumatkaetuun, tulee olla mahdollisuus käyttää koulumatkaetuutta. Tätä koskeva säännös on tarkoitettu toimintojen suunnittelua ohjaavaksi, eikä se velvoita kuntia

kuljetusten järjestämiseen. Kunta voi kuitenkin tarjota lapsille kuljetuksen myös iltapäivätoiminnan osalta.

Koulukuljetuksen piirissä olevien lasten osalta voidaan toimintaa järjestää myös lähellä lasten koteja, jolloin erillisiä kuljetuksia iltapäivätoiminnasta kotiin ei tarvita. Silloin kun kaikki opetusryhmän oppilaat osallistuvat toimintaan, koulupäivän oppitunnit sekä aamu- ja iltapäivätoiminta voidaan myös hajauttaa koulupäivän sisälle, jolloin koulumatkaetu säilyy.

8. Henkilöstön kelpoisuus ja rikostaustan selvittäminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee olla toiminnan järjestämistapa huomioon ottaen riittävä määrä ammattitaitoisia ohjaajia. Aamu- ja iltapäivätoiminnan *ohjaajien kelpoisuusvaatimuksista* säädetään valtioneuvoston asetuksella opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998), johon on lisätty säännökset aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan kelpoisuusvaatimuksista (115/2004).

Lapsiryhmän ohjaajana toimivalta henkilöltä vaaditaan tehtävään soveltuva tutkinto ja taito toimia lapsiryhmän ohjaajana. Tutkinto voi olla korkeakoulututkinto, ammatillinen perustutkinto, ammattitutkinto tai erikoisammattitutkinto. Myös aikaisemmat opistoasteen tutkinnot ja ammatillista perustutkintoa vastaavat aikaisemmat opinnot tuottavat tutkinnon osalta ohjaajan kelpoisuuden. Taito toimia lapsiryhmän ohjaajana voi olla hankittu tutkintoon kuuluvissa opinnoissa tai muulla koulutuksella tai osoitettu työkokemuksella tai muulla toiminnalla.

Ohjaajan kelpoisuus on myös henkilöllä, jolla on jokin opettajan kelpoisuus perusopetuksessa tai esiopetuksessa.

Vuoden 2009 heinäkuun loppuun lapsiryhmän ohjaajana on kelpoinen toimimaan myös henkilö, jolla on riittävä taito ja soveltuvuus tehtävään. Tutkintoa ei vaadita. Taito voi olla hankittu koulutuksella tai kokemuksella.

Muulta aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstöltä vaadittavasta kelpoisuudesta ei ole säännöksiä.

Lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä säädetään laissa 504/2002. Lakiin on lisätty aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevat säännökset lailla 1138/2003, nämä säännökset tulevat voimaan 1.4.2004.

Rikostaustalakia sovelletaan, kun työhön pysyväisluontoisesti ja olennaisesti kuuluu ilman huoltajan läsnäoloa tapahtuvaa alaikäisen kasvatusta, opetusta, hoitoa tai muuta huolenpitoa taikka muuta työskentelyä henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa alaikäisen kanssa. Lain mukaan työnantajan tulee pyytää nähtäväksi ote rikosrekisteristä, kun henkilö ensi kerran otetaan tai nimitetään rikostaustalaissa tarkoitettuun työ- tai virkasuhteeseen tai hänelle annetaan ensi kerran laissa tarkoitettuja tehtäviä.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa rikostaustalakia sovelletaan myös silloin, kun toiminnassa mukana oleva henkilö ei hoida tehtävää työ- eikä virkasuhteessa vaan esim. vapaaehtoistyönä tai yksityisyrittäjänä.

Kun henkilö hoitaa tehtävää työ- tai virkasuhteessa, rikostaustan selvittäminen kuuluu hänen työnantajalleen siitä riippumatta, onko työnantaja kunta vai muu julkinen tai yksityinen palvelujen tuottaja. Kun henkilö hoitaa tehtävää vapaaehtoistyönä ja yksityisyrittäjänä, rikosrekisteriotteen pyytäminen kuuluu kunnalle tai kuntayhtymälle. Palvelun tuottajan kuuluu ilmoittaa tehtäviin otettavat henkilöt kunnalle tai kuntayhtymälle.

Rikosrekisteriotetta ei pyydetä, kun tehtävät yhden vuoden aikana kestävät enintään kolme kuukautta.

9. Aamu- ja iltapäivätoiminnan rahoitus

Perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa (570 t/v.) voidaan rahoittaa valtionosuudella ja toiminnasta perittävillä maksuilla.

Valtionosuus

Aamu- ja iltapäivätoimintaa varten myönnetään valtionosuutta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998, muutokset 1137/2003) mukaisesti laskennallisin perustein. Opetusministeriö vahvistaa valtionosuuden perusteena olevaa aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevan ohjaustunnin hinnan sekä laskennalliset tuntimäärät toimintaa järjestäville kunnille vuosittain valtion talousarvion rajoissa. Käyttökustannuksiin myönnetään valtionosuutta 57 prosenttia kunnalle valtionosuuden laskemisen perusteeksi vahvistetun tuntimäärän ja tunnin hinnan tulosta.

Rahoitus myönnetään kunnille, jotka voivat käyttää saamaansa rahoitusta aamu- ja iltapäivätoimintaan liittyvien palvelujen järjestämiseen tai hankkimiseen. Rahoitus määräytyy laskennallisin perustein ja sitä myönnetään ainoastaan kunnille, jotka toteuttavat perusopetuslaissa tarkoitettua aamu- ja iltapäivätoimintaa. Yksityisten ja valtion koulujen osalta ei myönnetä erillistä valtionosuusrahoitusta vaan myös niiden osalta rahoitus ohjataan kuntien kautta.

Siirtymävaiheessa eli vuoden 2004 laskennallisten tuntimäärien vahvistamisessa kunnille otetaan lähtökohtaisesti huomioon järjestäjiksi ilmoittautuneissa kunnissa sijaitsevien koulujen toimintaan osallistuvien ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaiden määrät sekä erityisopetukseen otettujen ja siirrettyjen oppilaiden määrät ja myöhemmin vuosina vastaavasti ohjaustuntien toteutumatiiedot jäljempänä kuvatulla tavalla.

Vuoden 2004 valtionosuus

Opetushallitus kysyy erilliskyselynä maaliskuussa (Kysely 4/2004, 19.3.2004) kunnilta, aikooko kunta järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa ja missä laajuudessa. Kyselyssä tullaan kysymään arvioita osallistuvien oppilaiden määrästä syyslukukaudella 2004. Kunnan ilmoittamissa oppilasmäärissä ilmoitetaan kunnan omien koulujen lisäksi myös

kunnassa sijaitsevien kuntayhtymien, yksityisten ja valtion koulujen oppilaat, jotka osallistuvat aamu- ja iltapäivätoimintaan.

Vastaukset pyydetään 20.4.2004 mennessä www-lomakkeella. Rahoituksessa otetaan lähtökohtaisesti huomioon kunnan ilmoittamat oppilasmäärät. Erillistä hakemusta ei tarvita. Päätökset rahoituksen perusteena käytettävästä ohjaustuntien määrästä ja ohjaustuntien yksikköhinnasta tehdään toukokuun loppuun mennessä. Maksatus kuukausittain kunnille alkaa elokuussa 2004.

Vuoden 2005 valtionosuus

Tilastokeskuksen 20.9.2004 tilastoinnin yhteydessä tullaan kysymään sekä toteutunut oppilasmäärä aamu- ja iltapäivätoiminnassa että kunnan arvio vuoden 2005 toiminnasta. Arviota pyydetään sekä oppilas- että ohjaustuntimäärästä. Vuoden 2005 rahoituksessa otetaan lähtökohtaisesti huomioon kunnan ilmoittamat toteutuneet oppilasmäärät 20.9.2004 ja niiden kuntien osalta, jotka merkittävästi laajentavat toimintaansa vuonna 2005 myös kunnan esittämä arvio syksyn 2005 oppilasmäärästä.

Niiden kuntien osalta, joissa toiminta vasta käynnistyy vuonna 2005, rahoituspäätöksessä otetaan vastaavasti huomioon kunnan arvio toimintaan osallistuvien oppilaiden määrästä syksyllä 2005.

Rahoituspäätös tehdään joulukuussa 2004 ja maksatus kunnille tapahtuu kuukausittain tammikuusta alkaen.

Valtionosuus vuodesta 2006 alkaen

Vuodesta 2006 alkaen rahoituksessa otetaan lähtökohtaisesti huomioon kuntien ilmoittamat toteutuneet ohjaustunnit. Syksyisin Tilastokeskuksen 20.9. tilastoinnin yhteydessä tullaan kysymään toteutuneet ohjaustunnit edelliseltä syys- ja kevätlukukaudelta, eriteltynä kunnan oman toiminnan, ostopalveluna hankitun toiminnan ja kunnan avustaman toiminnan osalta. Lisäksi syksyllä 2005 tullaan vertailutietona kysymään kunnan arviota ohjaustuntien määrästä keväällä ja syksyllä 2006 sekä arvioitua oppilasmäärää 20.9.2006.

Mikäli kunta käynnistää vasta syksyllä 2006 toimintaa, otetaan alkava toiminta huomioon vuoden 2006 rahoitusta määrättäessä syksyllä 2005 kunnan ilmoittaman arvioidun ohjaustuntimäärän perusteella.

Jos toiminta käynnistetään vuoden 2007 syksystä alkaen tai myöhemmin, tulee kunnan hakea rahoitusta etukäteen edeltävänä syksynä. Opetushallitus antaa ohjeet hakemuksen lähettämistä elokuussa kunnille lähetettävässä tiedotteessaan. Hakemus lähetetään Opetushallitukselle syyskuun loppuun mennessä.

Rahoituspäätös tehdään joulukuussa ja maksatus kunnille tapahtuu kuukausittain tammikuusta alkaen.

Maksut

Kunnat voivat periä toimintaan osallistumisesta kohtuullisia maksuja. Lainmukaisesta aamu- ja iltapäivätoiminnasta voidaan periä maksua enintään 60 euroa kuukaudessa. Maksukatto ei koske muuta kuin laissa säädetyn laajuista toimintaa (keskimäärin 3 tuntia päivässä). Kunnat voivat järjestää muuta toimintaa tarpeen mukaan enemmänkin ja periä ylimenevistä toimintatunneista lisämaksun.

Maksu voidaan periä jokaiselta sellaiselta kuukaudelta, jona lapsi osallistuu aamu- tai iltapäivätoimintaan. Jos aamu- ja iltapäivätoimintaa annetaan enintään 10 päivänä kuukaudessa, peritään vain puolet maksusta. Samoin jos lapsi ei sairautensa vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua aamu- tai iltapäivätoimintaan yli 10 päivänä, maksusta peritään vain puolet.

Jos sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Toimintaan osallistumisesta ei voida periä muita maksuja.

Maksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä.

10. Tiedonkeruu

Aamu- ja iltapäivätoiminnan rahoituksen ja seurannan tietoina kerätään:

Tilastokeskuksen Kuntalomakkeella 20.9. tilastoinnin yhteydessä:

- oppilasmäärät (1. luokan, 2. luokan ja luokkien 3-9 erityisoppilaat)
- ohjaustunnit lukukausittain yhteensä, josta eriteltynä perusopetuslain mukainen tuntimäärä (keskimäärin 3t/päivä)

Tilastokeskuksen toiminta- ja taloustilaston yhteydessä:

- palkkausmenot, muut menot, arvonlisävero
- maksutulot, muut tulot

Ohjaustuntimäärät ja kustannustiedot kysytään eriteltynä omaan toimintaan, ostopalveluun ja avustettuun toimintaan.

Ohjaustunnilla tarkoitetaan aamu- ja iltapäivätoiminnan tuntia. Ohjaustuntimäärä lasketaan toimintaryhmien kautta (ryhmien lukumäärä x ryhmälle tarjottu tuntimäärä). Ohjaustunneilla ei tarkoiteta oppilastunteja.

Lisätietoja:

Eeva-Riitta Pirhonen, puh. (09) 1607 7268

Jari Rajanen, puh. (09) 1607 7463

Ulla Taskinen, puh. (09) 1607 7256

Matti Vatka, puh. (09) 1607 7256

Maria Biskop, puh.(09) 1607 7216